

PARAULA I VIDA

El primer caputxí català beatificat

En la nostra història religiosa, l'any 2010 serà recordat, sens dubte, com l'any de la visita del Sant Pare a Barcelona per consagrar el temple de la Sagrada Família. Però també serà recordat com l'any de les dues beatificacions. El dia 24 de gener, a Mataró, vàrem celebrar la beatificació del sacerdot i màrtir de Crist, Josep Samsó i Elias, i aquest 25 d'abril, a la basílica de Santa Maria del Mar, de la ciutat de Barcelona, en una solemne cerimònia presidida pel cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'estat del Vaticà, és beatificat el primer caputxí català, el pare Josep Tous i Soler.

Interior de la basílica de Santa Maria del Mar

Catalunya sempre ha estat especialment sensible a l'espiritualitat franciscana. N'és un signe l'arrelament dels franciscans i els caputxins a la nostra terra. Per això, és un fet especialment significatiu que el primer caputxí català elevat a l'honor dels altars ho sigui precisament al Cap i casal de Catalunya i en l'emblemàtic i popular temple de Santa Maria del Mar.

Una circumstància curiosa és que aquest caputxí també fou sacerdot diocesà de Barcelona. Nascut a Igualada el 1811, es féu caputxí el 1827 al convent de Sarrià amb el nom de Fra Josep d'Igualada. Destinat al convent de Santa Madrona, situat a la Rambla barcelonina, hagué d'abandonar aquesta comunitat el juliol de 1835 per salvar la vida i després per raó de l'exclaustració general dels religiosos decretada pel Govern de Mendizábal. Amb altres caputxins s'exilià a Itàlia i a França fins que retornà a Barcelona el 1843, amb el títol de predicador apostòlic. Val a dir que els preveres exclaustrats en les coses espirituals obeïen els seus superiors, però estaven incardinats en una diòcesi, i per al pare Tous aquesta fou la de Barcelona.

Per aquesta raó, durant un temps col·laborà a la parròquia de Santa Maria del Mar, on ara és beatificat. Fou vicari d'Esparreguera, entre els anys 1845 i 1848 i adscrit a la parròquia de Sant Francesc de Pàola —aleshores situada tocant al Palau de la Música—, on romangué fins a la seva mort.

En una associació de noies d'aquesta parròquia, de la que el pare Tous n'era consiliari, nasqué el projecte de fundar una congregació per respondre a una especial necessitat d'aquell temps: l'educació i la instrucció de les nenes. Són les avui anomenades Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, que unien contemplació i acció, l'espiritualitat franciscana amb l'activitat educativa.

El pare Tous nasqué en el si d'una família de treballadors tèxtils. Una família treballadora i també emprenedora. Per millorar la seva situació econòmica es traslladà a Barcelona. En aquesta ciutat continuà el seu treball i, com a fruit dels seus esforços, va esdevenir una família d'industrials. Nicolau Tous i Soler, germà del pare Tous, fundà a Barcelona una fàbrica de filats i teixits important, que fou una de les primeres a emprar maquinària de vapor. Amb altres socis, fundà la societat anònima *La Barcelonesa*, dedicada a la foneria i a la construcció de maquinària tèxtil. Més tard, aquesta empresa es transformaria en *La Maquinista Terrestre i Marítima*.

Per aquesta raó, podem dir que amb el pare Tous arriba a la santedat no només un caputxí català i un sacerdot diocesà, sinó també el fill d'una d'aquelles famílies de petits industrials que tant varen fer per al progrés del país. Els historiadors ens diuen que la família del pare Tous el va ajudar molt per a consolidar la seva fundació al servei de la instrucció i educació de la joventut femenina.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Beatificació del primer caputxí català

► La nostra diòcesi, els Caputxins de Catalunya i les Germanes Caputxines de la Mare del Diví Pastor, fundades ara fa 160 anys pel P. Josep Tous i Soler, OFM Cap, viuen avui amb goig i agraïment un fet veritablement històric: la primera beatificació d'un caputxí català i la primera beatificació que se celebra a la ciutat de Barcelona seguint les disposicions donades per Benet XVI de celebrar les beatificacions en les Esglésies on varen viure i es varen santificar els servents i les serventes de Déu. Es dona, també, la circumstància que presideixi la cerimònia d'avui a la basílica de Santa Maria del Mar el cardenal Tarcisio Bertone, secretari d'Estat del Sant Pare, el qual demà pujarà a Montserrat per presidir la Vetlla de Santa Maria, amb la tradicional presència de molts joves.

GLOSSA

Pasqua: una equació d'amor

La celebració del temps pasqual, després de viure en la nit de Pasqua la resurrecció del Senyor, desvetlla preguntes sobre el seguiment de Jesús en la vida quotidiana: en la feina habitual al taller, a la fàbrica o a l'oficina; en la convivència familiar, entre els companys d'escola o d'universitat; en el temps de lleure, a la colla, amb els companys escoltes o del centre d'esplai; en la comunitat parroquial, en el moviment, en el grup de servei; en... Com trametre el missatge de la presència de Jesús, viu entre nosaltres? El missatge de vida i d'esperança arribarà a totes aquestes persones que comparteixen la vida amb nosaltres, des del nostre testimoniatge, des de les paraules i des dels fets.

En una comunitat parroquial pregaven així en l'eucaristia d'un diumenge del temps pasqual: «Preguem, germanes i germans, per tots nosaltres, pels que som pares, pels que som fills, pels que som tiets, pels que som cosins, pels que compartim estudis o treball, pels que som amics, pels que som veïns i pels qui viuen lluny, per tothom.

»Ajudeu-nos a fer les coses el millor que sapiguem, a educar els nostres fills, a compartir el que som i tenim sense esperar res a canvi, a respectar-nos a nosaltres mateixos i sobretot als al-

tres, a servir amb alegria, especialment els més necessitats, a respectar les opinions encara que no les compartim, a no aixecar la veu pensant que així tindrem més raó, a evitar els enfrontaments i recórrer més sovint al diàleg, a estimar els qui ens estimen i els qui no ens ho demanen però ho necessiten, enfortiu-nos amb la pregària constant... Feu-nos, Pare, testimonis del Ressuscitat, entre la nostra gent i en el món.»

La Setmana Santa, amb els seus ensenyaments, ens hi pot ajudar. Uns ensenyaments que podem recordar en forma d'equació. Setmana Santa = servei (rentar els peus) + donació (en el pa i el vi) + fidelitat (la Creu) + joia (la Pasqua). Una equació d'amor que explicava el celebrant als joves que l'escoltaven, la nit pasqual. L'Esperit l'omplirà de vida d'intensitat. Així esdevindrem comunitats de creients que amb senzillesa viuen i celebren, maldant per fer realitat avui la vida dels primers cristians després de la primera Pasqua: «Tots eren constants a escoltar l'ensenyament dels apòstols i a viure en comunió fraterna, a partir el pa i a assistir a les pregàries [...]. Tots els creients vivien units i tot ho tenien al servei de tots [...]. Lloaven Déu i eren ben vistos de tot el poble.» (Ac 2,42-47).

Enric Puig Jofra, SJ

Pensaments de sant Joan M. Vianney

► Déu meu, hauré de comparèixer davant Vós amb les mans buides. Déu m'ha fet el gran favor de no concedir-me res en què em pugui recolzar: ni talent, ni ciència, ni força, ni saviesa, ni virtuts. Què bo que és Déu que suporta les meves grans misèries! (Ho deia sovint).

► Dios mío, tendré que comparecer ante Vos con las manos vacías. Dios me hizo el gran favor de no concederme nada en lo que pueda apoyarme: ni talento, ni ciencia, ni fuerza, ni sabiduría, ni virtudes. Qué bueno es Dios al soportar mis inmensas miserias... (Lo decía a menudo).

(Cura de Ars, Su pensamiento, su corazón, Editorial La Hormiga de Oro, Barcelona 1994)

DIUMENGE IV DE PASQUA

▶ Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 13,14.43-52)

En aquells dies, Pau i Bernabé continuaren el seu viatge des de Perge i arribaren a Antioquia de Pisídia. El dissabte entraren a la sinagoga i s'asseguraren. Quan ja es dispersava la gent reunida a la sinagoga, molts dels jueus i dels prosèlits seguiren Pau i Bernabé. Ells els parlaven, mirant de persuadir-los que es mantinguessin fidels a la gràcia de Déu. El dissabte vinent gairebé tota la ciutat es reuní per escoltar la paraula del Senyor. Quan els jueus veieren aquella multitud, s'engelosiren tant que es posaren a impugnar amb paraules injurioses tot el que deia Pau. Però Pau i Bernabé els respongueren amb valentia: «Era el nostre deure anunciar-vos primer a vosaltres la paraula de Déu. Però ja que vosaltres no la voleu rebre i us feu vosaltres mateixos indignes de la vida eterna, ara ens adreçarem als qui no són jueus. Així ens ho té ordenat el Senyor: "T'he fet llum de les nacions perquè portis la salvació fins als límits de la terra".»

Quan sentiren això els qui no eren jueus, se n'alegraren, i lloaven la paraula del Senyor. Tots aquells que Déu havia destinat a la vida eterna es convertiren a la fe. La paraula del Senyor s'escampava per tota la regió.

Però els jueus instigaren les dones devotes més distingides i els principals de la ciutat a promoure una persecució contra Pau i Bernabé, fins que els expulsaren del seu territori. Ells, en senyal de protesta, s'espolsaren els peus sobre els qui els feien marxar, i se n'anaren a Iconi. Els convertits de nou vivien feliços, plens d'alegria i de l'Esperit Sant.

▶ Salm responsorial (99)

R. *Som el seu poble i el ramat que ell pastura.*

Aclameu el Senyor arreu de la terra, / doneu culte al Senyor amb cants de festa, / entreu davant d'ell amb crits d'alegria. R.

Reconeixeu que el Senyor és Déu, / que és el nostre creador i que som seus, / som el seu poble i el ramat que ell pastura. R.

Que n'és de bo, el Senyor! / Perdura eternament el seu amor, / és fidel per segles i segles. R.

▶ Lectura de l'Apocalipsi de sant Joan (Ap 7,9.14b-17)

Jo, Joan, vaig veure una multitud tan gran que ningú no hauria pogut comptar. Eren gent de tota nacionalitat, de totes les races, i de tots els pobles i llengües. S'estaven drets davant el tron i davant l'Anyell, vestits de blanc i amb palmes a les mans. Un dels ancians em digué: «Aquests són els qui vénen de la gran tribulació. Han rentat els seus vestits amb la sang de l'Anyell, i els han quedat blancs. Per això estan davant el tron de Déu, donant-li culte nit i dia dins el seu santuari. El qui seu en el tron els protegirà amb la seva presència, mai més no passaran fam, mai més no passaran set, ni estaran exposats al sol ni a la calor, perquè l'Anyell que està en el tron els guiarà i els conduirà a les fonts on brolla l'aigua de la vida. Déu els eixugarà totes les llàgrimes dels seus ulls.»

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Joan (Jn 10,27-30)

En aquell temps, digué Jesús: «Les meves ovelles reconeixen la meua veu. També jo les reconec i elles em segueixen. Jo els dono la vida eterna: no es perdran mai ni me les prendrà ningú de les mans. Allò que el Pare m'ha donat val més que tot, i ningú no ho podrà arrencar de les mans del Pare. Jo i el Pare som u.»

▶ Lectura del libro de los Hechos de los apóstoles (Ac 13,14.43-52)

En aquellos días, Pablo y Bernabé desde Perge siguieron hasta Antioquia de Pisidia; el sábado entraron en la sinagoga y tomaron asiento. Muchos judíos y prosélitos practicantes se fueron con Pablo y Bernabé, que siguieron hablando con ellos, exhortándolos a ser fieles a la gracia de Dios.

El sábado siguiente, casi toda la ciudad acudió a oír la palabra de Dios. Al ver el gentío, a los judíos les dio mucha envidia y respondían con insultos a las palabras de Pablo. Entonces Pablo y Bernabé dijeron sin contemplaciones: «Teníamos que anunciaros primero a vosotros la palabra de Dios; pero como la rechazáis y no os consideráis dignos de la vida eterna, sabed que nos dedicamos a los gentiles. Así nos lo ha mandado el Señor: "Yo te haré luz de los gentiles, para que lleves la salvación hasta el extremo de la tierra".» Cuando los gentiles oyeron esto, se alegraron y alababan la palabra del Señor; y los que estaban destinados a la vida eterna creyeron.

La palabra del Señor se iba difundiendo por toda la región. Pero los judíos incitaron a las señoras distinguidas y devotas y a los principales de la ciudad, provocaron una persecución contra Pablo y Bernabé y los expulsaron del territorio. Ellos sacudieron el polvo de los pies, como protesta contra la ciudad, y se fueron a Iconio.

Los discípulos quedaron llenos de alegría y de Espíritu Santo.

Faç del Crist crucificat (fragment).
Pintura del Greco.
Museu del Prado, Madrid

▶ Salmo responsorial (99)

R. *Somos su pueblo y ovejas de su rebaño.*

Aclama al Señor, tierra entera, / servid al Señor con alegría, / entrad en su presencia con vítores. R.

Sabed que el Señor es Dios: / que él nos hizo y somos suyos, / su pueblo y ovejas de su rebaño. R.

El Señor es bueno, / su misericordia es eterna, / su fidelidad por todas las edades. R.

▶ Lectura del libro del Apocalipsis (Ap 7,9.14b-17)

Yo, Juan, vi una muchedumbre inmensa, que nadie podría contar, de toda nación, raza, pueblo y lengua, de pie delante del trono y del Cordero, vestidos con vestiduras blancas y con palmas en sus manos. Y uno de los ancianos me dijo:

«Estos son los que vienen de la gran tribulación: han lavado y blanqueado sus vestiduras en la sangre del Cordero. Por eso están ante el trono de Dios, dándole culto día y noche en su templo. El que se sienta en el trono acampará entre ellos. Ya no pasarán hambre ni sed, no les hará daño el sol ni el bochorno. Porque el Cordero que está delante del trono será su pastor, y los conducirá hacia fuentes de aguas vivas. Dios enjugará las lágrimas de sus ojos.»

▶ Lectura del santo evangelio según san Juan (Jn 10,27-30)

En aquel tiempo, dijo Jesús: «Mis ovejas escuchan mi voz, y yo las conozco y ellas me siguen, y yo les doy la vida eterna; no perecerán para siempre, y nadie las arrebatará de mi mano. Mi Padre, que me las ha dado, supera a todos y nadie puede arrebatarlas de la mano del Padre. Yo y el Padre somos uno.»

COMENTARI

Jesús, el Bon Pastor

El Crist-pastor és la figura central de la litúrgia d'aquest diumenge. L'Evangeli ens presenta un fragment del discurs que Jesús va pronunciar en ocasió de la festa de la Dedicació del Temple, una festa que avui els jueus encara celebren (la solemnitat de la *Hannukah*). Jesús, utilitzant el simbolisme del pastor i les ovelles, parla de la comunió que existeix entre el Mestre i els deixebles. Jesús coneix, és a dir, entra en el cor de la persona estimada i aquesta li respon escoltant la seva veu, és a dir, amb l'adhesió de la fe. Neix així el paradigma del deixeble ideal: aquell que segueix el seu Pastor, guia i company

de camí en aquesta vida. El deixeble que viu aquesta relació d'intimitat amb el Crist, la viu també amb el Pare perquè, com diu Jesús, entre ell i el Pare existeix una misteriosa unitat: «Jo i el Pare som u.»

La figura del Crist-pastor ens permet fer una reflexió sobre el sentit de la història i de la vida de l'Església. Aquesta té un pastor que estima i infon confiança, indica el camí, comparteix la paraula i es fa solidari de tots perquè busca el bé de tots. El pastor suprem i tots aquells que al llarg de la història, mitjançant el ministeri sacerdotal, l'han seguit són cridats a ser guies i companys de viatge en

el nostre caminar cap a la pàtria celestial. La vocació sacerdotal està teixida de carisma personal i vocació humana al servei de la comunitat cristiana.

Avui celebrem la jornada de l'Església, dels seus pastors, dels seus missioners, dels seus membres amb totes les seves joies i dolors. Malgrat les contradiccions i el sofriment presents en les nostres comunitats, per damunt de tot resplendeix la figura del Crist-pastor que coneix els seus, els crida pel nom, els comunica vida i els assegura la salvació.

Dra. Núria Caldach-Benages

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

- **Dilluns** (litúrgia hores: 4a setm.): 1Co 2,1-10 / Sl 118 / Mt 5,13-16
- **dimarts**: Ac 1, 12-14 / Sl 86 / Ef 1,3-6.11-12 / Lc 1,39-47
- **dimecres**: Ac 12,24-13,5a / Sl 66 / Jn 12, 44-50
- **dijous**: 1Jn 1,5-2,2 / Sl 102 / Mt 11,25-30
- **divendres**: Ap 13,26-33 / Sl 2 / Jn 14,1-6
- **dissabte**: Ac 13, 44-52 / Sl 97 / Jn 14,7-14
- **diumenge** vinent, V de Pasqua (lit. hores: 1a setm.): Ac 14,21b-27 / Sl 144 / Ap 21,1-5a / Jn 13,31-33a.34-35.

FE CRISTIANA I SOCIETAT ACTUAL

Orde i Matrimoni fan visible l'Església

Aquests dos sagraments, com l'Eucaristia, fan visible l'Església i la seva vida en una doble perspectiva.

a) L'orde fa visible la vida espiritual de l'Església des de la perspectiva del ministeri sacerdotal, centrat en l'Eucaristia. El sagrament de l'Orde mostra i fa present en la vida eclesial el ministeri de Crist, Cap i Pastor, en la persona del qual actua el ministre ordenat.

El ministeri sacerdotal actualitza en l'Església el sacrifici de la Creu i la donació de l'Esperit pel Crucificat i Ressuscitat, sempre present i entregat en la seva Església.

b) El Matrimoni fa visible també la vida de l'Església des de la perspectiva de l'amor entregat i fidel de Crist a la seva Esposa.

El Matrimoni mostra que la vida de l'Església —que Crist vol posar davant seu sense taca ni arruga (cf. Ef 5,25-33) és fruit precisament del lliurament per amor incondicional i fins a la mort, viscut per Jesucrist en la seva vida terrena. Jesucrist, amb la donació de l'Esperit Sant, fa *santa* l'Església constituïda per éssers humans pecadors. En el benentès que molts d'ells, però, han esdevingut *sants i santes*, canonitzats o no.

Josep M. Rovira Belloso

(*La fe cristiana en la societat actual*, Edicions 62)

DÉU NO TÉ POR

Espiritualitat i servei als pobres

Per a qui viu en la complexitat del món contemporani la primacia és ésser amb el Senyor. És la primacia de la pregària i de la litúrgia. Una Església que prega i que és litúrgica sabrà comunicar la compassió del Senyor. La comunitat cristiana s'ha de saber presentar tal com és davant tothom: una comunitat que prega i que escolta la Paraula del Senyor.

El diumenge com a cor de la vida comunitària: és un tema en què insisteix molt. La bellesa de la litúrgia ha estat el secret de les Esglésies ortodoxes durant la persecució comunista. Les nostres litúrgies són el cor de les nostres comunitats.

Al costat de la primacia de la litúrgia tota comunitat és cridada a viure la realitat de l'amor pels pobres. Quan parlo del servei als pobres no al·ludeixo només a les obres catòliques en favor seu, sinó a una necessària relació personal del cristià amb el pobre, amb un pobre. Cal recordar les paraules de l'Evangeli de Mateu: «Em vau visitar» (Mt 25,36). El pobre, en qui misteriosament hi ha present Jesús, ens evangelitza. Ens explica alguna cosa que per nosaltres sols no podem entendre.

El món contemporani ens posa en contacte amb els pobres d'arreu del món: els mitjans de comunicació fan entrar a casa nostra les imatges de les guerres, de la misèria, del dolor... Davant d'aquestes imatges no ens podem resignar a la deprecació o la impotència.

Estic profundament convençut que les nostres comunitats cristianes tenen molt a comunicar a les dones i als homes del seu món: un poble que parla de l'Evangeli i fa de la gratuïtat el cor de la pròpia vida i del propi donar-se als altres, té quelcom a dir.

Andrea Riccardi

(*Déu no té por*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat)

SANTORAL

25. ✚ Diumenge IV de Pasqua. El Bon Pastor i la mare del Diví Pastor; sant Marc, evangelista, cosí de Bernabé, deixeble de Pere i company de Pau; sant Aní, bisbe; santa Calixta, mr.

26. Dilluns. Sant Isidor (†636), bisbe de Sevilla (successor del seu germà Leandre) i doctor de l'Església, venerat a Lleó; Mare de Déu del Bon Consell; sant Clet i o Anacleto, papa i mr.; sant Marcel·lí, papa i mr.; sant Pascasi, bisbe.

27. Dimarts. Mare de Déu de Montserrat, patrona principal de Catalunya (coronada 1881, entronitzada 1947); sant Toribi de Mogrovejo, bisbe, santa Zita, vg., de Lucca (s. XIII), patrona de les treballadores domèstiques; beats Domènec i Gregori, preveres de Barbastre.

28. Dimecres. Sant Pere Chanel (1803-1841), prev. marista i mr. a Oceania;

sant Prudenci, bisbe; sant Cirí, mr.; sant Lluís-Maria Grignon de Montfort, prev.; santa Valèria, mare de família mr.; beat Luquesi, terciari franciscà.

29. Dijous. Santa Caterina de Sena (1347-1380), vg. terciària dominicana, doctora de l'Església i copatrona d'Europa; sant Ramon (Raimundo) de Fiteiro, abat; sant Robert, prev. cistercenc.

30. Divendres. Sant Pius V (1504-1572), papa (1566, dominicà); sant Josep-Benet Cottolengo, prev., fund.; sants Amador, Pere i Lluís, mrs. a Còrdova; sant Indaleci, bisbe; santa Sofia, vg. i mr.

1. Dissabte. Sant Josep, obrer; sant Jeremies, profeta (s. VII-VI aC); sant Orenç, bisbe; sant Teodard, bisbe; sant Segimon, mr.; santa Grata, viuda; sant Anioli, sotsdiaca i mr.; sant Ricard Pampluri, rel. hospitalari.

PADRES E HIJOS

Ponga fecha de caducidad al resentimiento

Crème, es un mal asunto llevar dentro de uno esta carcoma emocional que se llama resentimiento. Es muy deseable, para el bien

de todos, que el resentimiento entre los exmiembros de la pareja tenga fecha de caducidad.

El gran problema de quienes se estancan en el ayer doloroso es que terminan viviendo prisioneros del miedo o del rencor, obsesionados con las personas que quebrantaron su vida, lo que les impide cerrar la herida que les causaron. Quienes hacen las paces con el pasado, por fatal que éste sea, se reponen y controlan mejor su destino. Es un esfuerzo que vale la pena hacer para superar traumas.

La opción de la revancha no es útil. Como popularmente se dice, «el ojo por ojo termina dejándonos ciegos a todos». La venganza nos encierra en un estado emocional autodestructivo que llega a absorber toda nuestra energía psíquica, nos mantiene atados al verdugo y mina nuestra posibilidad de superar esta etapa tan amarga de nuestra vida.

El resentimiento, el odio exacerbado hacia quien creemos que nos ha dañado, es el combustible perfecto de muchas tragedias humanas. Seamos prácticos. Pongamos, lo antes posible, fecha de caducidad a nuestro rencor, y así conseguiremos, además de liberarnos del mismo para siempre, evitarnos múltiples sinsabores que, a la postre, harían mella en nuestra integridad física y mental.

Y la mejor vía terapéutica que puedo recomendarle como médico, para conseguirle saludable propósito de liberación del resentimiento, es la del perdón. Por eso voy a exponer algo que ya traté en un anterior libro *Psicología de la familia*. El primer punto será que el perdón es una eficaz terapia.

Dr. Paulino Castells

(*Los padres no se divorcian de sus hijos*, Editorial Aguilar, Barcelona 2009)

ENTREVISTA

JORDI-AGUSTÍ PIQUÉ

Tradició organística

El magisteri pontifici sobre litúrgia dels últims cent anys, de Pius X a Benet XVI, ha fomentat i ha demanat el conreu de la música litúrgica. L'atenció a l'orgue també hi ha estat present. Però el punt més important es deu al Concili Vaticà II, concretament en la *Sacrosanctum Concilium* (n. 120), que ratifica l'orgue com a instrument característic de la celebració litúrgica. A Montserrat, l'atenció al conreu i la cura de la litúrgia ha portat a fomentar el cant gregorià, la polifonia, el cant de l'assemblea i la música de l'orgue. El nou orgue de la basílica —avui a les sis de la tarda se celebra el concert inaugural— és una anella més d'aquesta tradició. El P. Jordi Agustí Piqué, OSB, és organista del Monestir de Montserrat.

Què pot donar de si aquest nou instrument?

El nou orgue està pensat per a l'acompanyament del cant de l'assemblea, del cor monàstic i de l'Escolania. També aporta, per les seves característiques tècniques, la possibilitat de l'execució de la major part del repertori organístic. De fet, la ubicació del nou instrument vol omplir de so la nau de la Basílica: amb els registres més suaus i amb el so més ple i potent. Un aspecte particular és que amb ell podem interpretar com es mereix el repertori dels Mestres de l'Escolania.

Montserrat sempre ha anat de la mà de la cultura, i de la música en particular...

Música i cultura, en el marc de la litúrgia, són elements fonamentals de comunicació. La Paraula cantada és la base de tota celebració litúrgica. Cada època ha pres les seves formes culturals per bastir les formes de la seva litúrgia. El món contemporani també ho ha fet i ho fa. Cal només pensar que durant la benedicció del nou orgue foren estrenades dues composicions contemporànies escrites especialment per a l'ocasió.

La música sempre ha tingut un paper evangelitzador?

La música dins la litúrgia pot expressar molt bé l'experiència d'aquesta transcendència que ens parla i que ens porta cap a Déu.

Oscar Bardají i Martín

AGENDA

ACTES I CONFERÈNCIES

Missa per a les famílies a la Mercè.

Amb motiu del Dia internacional de la Família, el dia 9 de maig (19 h), l'Arxidiòcesi de Barcelona celebrarà una Eucaristia presidida pel cardenal-arquebisbe, a la basílica de la Mare de Déu de la Mercè, a la qual es convidarà, especialment, els matrimonis que durant el present curs celebren els seus 25, 50 i 60 anys de matrimoni. Es prega a qui conegui matrimonis en aquestes circumstàncies, vulguin comunicar els noms a la Delegació de Pastoral Familiar per poder-los convidar de manera personalitzada. Tel. 934 538 659 (9 a 15 h), o per correu electrònic: familia@arconet.es.

El Jesús històric i el Crist de la fe. El cardenal Martínez Sistach inaugurarà i clourà aquest Simposi internacional organitzat per la Facultat de Teologia de Catalunya els dies 13 i 14 de maig, que comptarà amb les ponències dels professors: Daniel Marguenat, Jörg Frey, Larry Hurtado, Gerd Theissen, Francesc Torralba, Agustí Borrell, Armand Puig i Salvador Pié. Inscripcions abans del 30 d'abril a la Secretaria de la Facultat (Diputació 231), telèfon 934 534 925, congressos@teologia-catalunya.cat.

Trobada de formació carmelitana. «La humanitat de Crist, segons Sta. Teresa de Jesús» per Anna Almuní, de la Institució Teresiana. Dilluns 26 abril, a les 20 h (Diagonal 424 - Barcelona), i a les 21.30 h (Sant Miquel 44 - Badalona).

Monestir de Sant Pere de les Puel·les. (c/ Anglès 55). Conferència «El misteri de Déu que es revela en el seguiment de Jesús», per Joan Carles Elvira, monjo de Montserrat. Divendres 30 (19.30 h). Les Vespres s'avancen a les 19 h.

El curs d'Ètica i cultura religiosa a l'escola del Quèbec. Conferència de la Dra. Solange Lefebvre, de la universitat de Montreal. Organitzat per l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB), la Fundació Joan Maragall i el Grup estable de Religions (GTER). Dijous 29 abril (19 h), al Semi-

BEATIFICACIÓ DEL P. JOSEP TOUS

7. Josep Tous en l'Any Sacerdotal

En aquest Any Jubilar Sacerdotal, viscut eclesialment arreu del món, cal assenyalar que el nou beat Josep Tous visqué plenament, i amb un gran compromís de fidelitat, el seu sacerdocí. En la darrera etapa de la seva vida cada dia celebrava la Santa Missa a les 7.30 del matí a la capella del col·legi que les religioses Terciàries Caputxines de la Divina Pastora regien en el núm. 1 del carrer Jonqueres de Barcelona. Les dificultats de consolidació i primera expansió de l'Institut religiós que el P. Tous havia fundat el 1850 li causava una sol·lícita preocupació. Només el Crist pobre, humil i crucificat a qui diàriament s'associava en el Sant Sacrifici, donava serenor i pau en el seu sensible cor sacerdotal, tan afinat en el do de discerniment i consell, i tan ple de bondat.

El P. Tous vivia tothora atent a la presència de Déu, a qui servia i estimava amb exquisida fidelitat en l'exercici del ministeri sacerdotal. Aquesta fonda experiència que havia caracteritzat el seu viure quotidià, també segellà el seu traspàs, car aquest s'esdevingué el matí del dia 27 de febrer de 1871, mentre celebrava el sacrifici eucarístic. Havent-se revestit ell mateix per a la sepultura amb els ornaments sacerdotals, Josep Tous acabà l'acció de gràcies en el cel.

Fra Valentí Serra de Manresa,
Arxiver dels caputxins

nari Conciliar (c/ Diputació 231). Serà en francès, amb servei de traducció simultània.

Amics del pare Pio de Pietrelcina. Trobada cada darrer dilluns de mes (pregària i reunió) dirigida per fra Valentí Serra, caputxí. Pròxima sessió 26 abril (18.15 h). Parròquia de la Concepció (c/ Llúria 70), tel. 934 576 552.

Concert del Carilló del Palau de la Generalitat. Música d'escena. W.A. Mozart, C. W. Gluck, F. Von Flolow, G. Verdi, G. Bizet, C. Gounod. Diumenge 2 de maig (12 h).

BREUS

Ajuts a la Formació. La Fundació Joan Maragall ofereix ajudes d'almenys 6.000 € per suscitar vocacions de joves cristians que vulguin treballar en el camp del diàleg entre la fe cristiana i qualsevol dels àmbits de la cultura, i ajudar-los a formar-se intel·lectualment. Informació: c/ València 244, 2n. Tel. 934 880 888.

Rutes pel Parc Natural de Montserrat. Es poden descarregar gratuïtament del web del Patronat de la Muntanya de Mont-

serrat els dos primers itineraris de la col·lecció Rutes pel Parc Natural de la Muntanya de Montserrat: muntanyamontserrat.gencat.cat.

CURSETS

Cicle de conferències «Pluralisme religiós i societat contemporània», a càrrec de Joan Hernández. Els dimecres de maig (19-21 h). Dia 5: Context de la societat contemporània actual. Dia 12: Religions minoritàries a Catalunya: Judaisme, Islam, Bahai. Dia 19: Hinduisme, Budisme, Sikhisme. Dia 26: Pluralisme i diàleg. A l'auditori de la Fundació Joan Maragall (València 244, 1r). Inscripcions: Tel. 934 880 888 i www.fundaciojoanmaragall.org.

EXERCICIS I RECESSOS

Exercicis a l'estiu per a religiosos i religioses. L'URC (Unió de Religiosos de Catalunya) organitza per al proper estiu tres tandes d'Exercicis en clima intercongregacional. A Montserrat: Del 5 a l'11 de juliol, pel P. Josep Miquel Bauset, OSB. Del 9 al 15 d'agost, pel P. Cebrià Pifar-

rer, OSB. Reserves a urc.info@gmail.com o tel. 933 024 367. A la Cova de Manresa: Del 21 al 30 de juliol, pel P. Pere Borràs, SJ. Reserves: tel. 938 720 422.

PELEGRINATGES

Año Santo Jacobo. Peregrinació a Santiago de Compostela. Casa de la Virgen y Convento cisterciense de San Isidro de Dueñas, donde vivió el Hno. Rafael Arnáiz. Del 24 julio al 1 agosto. Información: ADIM tel./fax 934 261 622.

Peregrinació al Santuari de Torreciutat. Diumenge 9 de maig, per celebrar la «10 Jornada Mariana dels Pobles d'Amèrica». Informació i reserves: 687 554 451 / 932 657 501 / 932 122 143.

PUBLICACIONS

Óscar Romero. Mística y lucha por la justicia.

Con motivo de cumplirse los 30 años del asesinato del arzobispo Óscar Romero, Editorial Herder publica una nueva edición del jesuita Martin Maier, en el que describe su vida, haciendo especial hincapié en la evolución de su pensamiento y actitudes. El padre Maier, desde 1989, es redactor de la revista *Stimmen der Zeit*. El libro tiene 174 páginas.

Temes d'avui. Laïcitat i Laïcisme.

Aquesta revista dedica el número dels mesos d'octubre-desembre de 2009 a un tema de molta actualitat, indicat en el títol de la revista. Inclou treballs de Lluís Piferré (Gènesi del concepte de laïcisme), de Joan Costa (Reflexions sobre la laïcitat i el laïcisme), de Josep M. Castellà (Reptes actuals de la aconfessionalitat de l'Estat), i un article de Pablo Blanco sobre el viatge de Benet XVI a la República Txeca, un país fortament secularitzat.

PALABRA Y VIDA

El primer capuchino catalán beatificado

El año 2010 será recordado, sin duda, en nuestra historia religiosa, como el de la visita del Papa a Barcelona para consagrar el templo de la Sagrada Familia. Pero también lo será como el año de las dos beatificaciones. El día 24 de enero, en Martó, celebramos la beatificación del sacerdote y mártir de Cristo Josep Samsó i Elias, y este 25 de abril, en la basílica de Santa María del Mar, de la ciudad de Barcelona, en una solemne ceremonia presidida por el cardenal Tarcisio Bertone, secretario de estado del Vaticano, es beatificado el primer capuchino catalán, el padre Josep Tous i Soler.

Cataluña ha sido siempre muy sensible a la espiritualidad franciscana. Signo de ello es el gran arraigo de franciscanos y capuchinos en nuestra tierra. Por ello, es un hecho muy significativo que el primer capuchino catalán elevado al honor de los altares lo sea precisamente en la ciudad de Barcelona y dentro de ella, en el emblemático y popular templo de Santa María del Mar.

Una circunstancia curiosa es que este capuchino fue también sacerdote diocesano de Barcelona. Nacido en Igualada en 1811, se hizo capuchino el año 1827 en el convento de Sarrià con el nombre de Fray Josep de Igualada. Destinado al convento de Santa

Madrona, situado en la Rambla barcelonesa, tuvo que abandonar esta comunidad en julio de 1835 para salvar la vida y después a causa de la excomunión general de los religiosos decretada por el Gobierno de Mendizábal. Con otros capuchinos se exilió a Italia y a Francia hasta que volvió a Barcelona en 1843, con el título de predicador apostólico. De hecho los presbíteros excomulgados obedecían en las cosas espirituales a sus superiores, pero estaban incardinados en una diócesis, y para el padre Tous esta fue la de Barcelona.

Por esta razón, colaboró durante un tiempo en la parroquia de Santa María del Mar, donde ahora es beatificado. Fue vicario de Esparreguera, entre los años 1845 y 1848 y adscrito a la parroquia de San Francisco de Paula —entonces situada junto al Palacio de la Música—, donde permaneció hasta su muerte.

En una asociación de chicas de esta parroquia, de la que el padre Tous era consiliario, nació el proyecto de fundar una congregación para responder a una necesidad especial de aquel tiempo: la educación y la instrucción de las niñas. Son las hoy llamadas Hermanas Capuchinas de la Madre del Divino Pastor, que unían contemplación y acción, la espiritualidad franciscana con la actividad educativa.

El padre Tous nació en el seno de una familia de trabajadores textiles. Una familia trabajadora y también emprendedora. Para mejorar su situación económica se trasladó a Barcelona. En esta ciudad continuó su trabajo y, como fruto de sus esfuerzos, se convirtieron en una familia de industriales. Nicolau Tous i Soler, hermano del padre Tous, fundó en Barcelona una fábrica importante de hilos y tejidos, que fue una de las primeras en utilizar maquinaria de vapor. Con otros socios, fundó la sociedad anónima *La Barcelonesa*, dedicada a la fundición y a la construcción de maquinaria textil. Más tarde, esta empresa, se transformaría en *La Maquinista Terrestre y Marítima*.

Por esta razón, podemos afirmar que con el padre Tous alcanza la santidad no sólo un capuchino catalán y un sacerdote diocesano, sino también el hijo de una de aquellas familias de pequeños industriales que tanto hicieron en favor del progreso del país. Los historiadores nos dicen que la familia del padre Tous le ayudaron mucho en la consolidación de su fundación al servicio de la instrucción y educación de la juventud femenina.

† **Lluís Martínez Sistach**
Cardenal arzobispo de Barcelona